

Physalis (Mochyně)

čeleď: Solanaceae

Roste v teplých subtropických a tropických oblastech Ameriky jako jednoletka i trvalka. Dorůstá výšek 0,4 - 2 (i 3)m. Je charakteristická svými plody tvarem podobným malému rajčátku obklopenému suchým žebrovaným měchýřovitým obalem lidově zvaným lampiónek.

Pěstujeme podobně jako rajčata. Je nutné předpěstování, vysazování do fóliovníků, pařeníšť atp.

Množí se bez problémů sama. Pokud ale chcete, tak dělením trsů nebo semen.

Physalis acutifolia

synonyma: *P. wrightii*, *Saracha acutifolia*

oblasti: Arizona, Kalifornie, Louisiana, Missouri, Nové Mexiko, Severní Karolína, Texas

Physalis aequata

Physalis aggregata

Physalis alkekengi (Mochyně židovská)

synonyma: *P. officinarum*

oblasti: Connecticut, Česká republika, Delaware, Illinois, Írán, Itálie, Japonsko, JV Evropa, Katalánsko, Kentucky, Maine, Manitoba, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Missouri, Nebraska, Německo, New Jersey, New York, Nový Brunšvik, Ohio, Ontario, Pennsylvania, Polsko, Quebec, Švýcarsko, Tennessee, Vermont, Wisconsin, Západní Virginie

Roste od jižní Evropy až po Japonsko. Patří mezi víceletky. Dorůstá výšky 0,3 - 0,6 (i 1)m. Listy vyrůstají ve spirále, lodyžní jsou zdánlivě vstřícné, dlouhé 6 - 12cm, 4 - 9cm široké a mají široce vejčitý tvar se špičkou. Kvete špinavě bílými květy s 5ti cípy o průměru (1-) 1,5 - 2,5cm na stopce. Známá je zejména svými kulatými plody (bobulemi) o průměru 1,1 - 1,5cm ve tvaru malého oranžového rajčátku se suchým obalem ve tvaru lampiónku. Hodí se pro sušení. Existují vnitrodruhové taxonomy:

- var. *franchetii*
- 'Monstrosa'

Vyhovují ji vlhké vápenité půdy bohaté na živiny v polostínu a teplu. Je plně mrazuvzdorná.

Množí se bez problémů sama podzemními oddenky a semeny. Naopak je nutné její rozrůstání regulovat.

Physalis ambigua

Physalis amphitricha

Physalis ampla

Physalis angulata (Mochyně drobnoplodá)

synonyma: Boberella angulata, P. angulata var. ramosissima, P. esquirolii

oblasti: Alabama, Arizona, Arkansas, Connecticut, Delaware, Florida, Georgia, Havajské ostrovy, Illinois, Jižní Karolína, Kalifornie, Kansas, Kentucky, Louisiana, Massachusetts, Mississippi, Missouri, Nevada, New Jersey, Nové Mexiko, Oklahoma, Portoriko, Severní Karolína, Tennessee, Texas, Virginie

Roste v tropické Americe. Dorůstá výšky 30 - 50cm. Lodyha je přímá. Listy jsou střídavé, tmavě zelené, vejčité až vejčitě kopinaté se zubatým okrajem a báze je asymetrická. Kvete nažloutlými květy s 5ti cípy, koruna je ve spodní 1/2 bez výrazných skvrn, kalich je zelený a stopka je zpravidla delší koruny. Plodem je žlutooranžová až žlutá či zelená bobule o průměru 1 - 1,2cm, smí se jíst a kalich je zelený, dlouhý 2 - 3,5cm.

Physalis angustifolia

oblasti: Alabama, Florida, Louisiana, Mississippi

Physalis angustiloba

Physalis angustior

Physalis angustiphyrsa

Physalis arborescens

synonyma: P. mayana

Physalis arenicola

oblasti: Alabama, Florida, Georgia, Mississippi

Physalis campanula

synonyma: P. constricta

Physalis campechiana

Physalis carnosia

Physalis carpenteri

oblasti: Alabama, Florida, Louisiana, Mississippi

Physalis caudella

oblasti: Arizona, Nové Mexiko

Physalis chenopodifolia

Physalis chimalteca

Physalis ciliosa

Physalis cinerascens

synonyma: *P. curassavica* var. *sinuato-dentata*, *P. pensylvanica* var. *cinerascens*, *P. viscosa* var. *sinuatodentata*

oblasti: Alabama, Arkansas, Jižní Karolína, Kalifornie, Kansas, Kolorado, Louisiana, Missouri, Nové Mexiko, Oklahoma, Tennessee, Texas

Physalis cinerea

Physalis clarionensis

Physalis comata

Physalis cordata

synonyma: *P. clarionensis*, *P. galapagoensis*, *P. porrecta*

oblasti: Alabama, Arkansas, Florida, Georgia, Jižní Karolína, Kalifornie, Louisiana, Mississippi, Missouri, Oklahoma, Pennsylvania, Portoriko, Tennessee, Texas

Physalis costomatil

oblasti: Jižní Amerika

Pochází z Jižní Ameriky. Listy mají oválný tvar. Domorodci ji používají k léčitelství.

Physalis coztomatl

Physalis crassifolia

synonyma: P. cardiophylla, P. crassifolia var. cardiophylla, P. greenei, P. pedunculata

oblasti: Arizona, Kalifornie, Nevada, Utah

Physalis divaricata

oblasti: Írán

Physalis eggersii

Physalis elliotii

Physalis fendleri

Physalis filipendula

Physalis flava

Physalis foetens

Physalis franchettii (Mochyně Franchettova)

Physalis fuscomaculata

Physalis galapagoensis

Physalis geniculata

synonyma: Saracha geniculata

Physalis glabra

synonyma: P. hastata

Physalis glutinosa

Physalis gracilis

synonyma: P. luteoanthera, P. schiedeana

Physalis grandiflora

Physalis greenmanii

Physalis grisea

synonyma: *P. pubescens* var. *grisea*

oblasti: Alabama, Arkansas, Connecticut, Florida, Georgia, Illinois, Indiana, Iowa, Jižní Karolína, Kalifornie, Kansas, Kentucky, Louisiana, Maine, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, New Jersey, New York, Ohio, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, Severní Karolína, Tennessee, Texas, Utah, Vermont, Virginie, Washington, Wisconsin

Physalis hastatula

Physalis hederifolia

synonyma: *P. palmeri*

oblasti: Arizona, Jižní Dakota, Kalifornie, Kansas, Kolorado, Louisiana, Montana, Nebraska, Nevada, New York, Nové Mexiko, Oklahoma, Rhode Island, Texas, Utah, Vermont, Wyoming

Physalis heterophylla

oblasti: Alabama, Argentina, Arizona, Arkansas, Connecticut, Delaware, Florida, Georgia, Idaho, Illinois, Indiana, Iowa, Jižní Dakota, Jižní Karolína, Kansas, Kentucky, Kolorado, Louisiana, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, Montana, Nebraska, New Hampshire, New Jersey, New York, Nové Mexiko, Nové Skotsko, Ohio, Oklahoma, Ontario, Oregon, Pennsylvania, Quebec, Rhode Island, Severní Dakota, Severní Karolína, Tennessee, Texas, Utah, Vermont, Virginie, Washington, Wisconsin, Wyoming, Západní Virginie

Pochází z prerií Jižní Ameriky. Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 0,5m. Listy vyrůstají střídavě, řapíky mají délku 1,5cm, čepel je oválná se srdčitou bází a je dlouhá je 6 - 11cm. Plodem je bobule ukrytá v žlutém lampiónku. Existují vnitrodruhové taxony:

- var. *heterophylla* - tenké listy s laločnatými okraji
- var. *clavipes* - tuhé listy
- var. *ambigua* - tuhé listy
- var. *nycangienea* - tuhé listy

Physalis hintonii

Physalis hirsuta

synonyma: *P. hirsuta* var. *integrifolia*, *P. hirsuta* var. *repando-dentata*, *P. leptophylla*

Physalis hispida

synonyma: *P. longifolia* var. *hispida*, *P. pumila* subsp. *hispida*, *P. virginiana* var. *hispida*

oblasti: Arizona, Illinois, Indiana, Iowa, Jižní Dakota, Kansas, Kolorado, Minnesota, Missouri, Montana, Nebraska, Nové Mexiko, Ohio, Oklahoma, Tennessee, Texas, Utah, Washington, Wisconsin, Wyoming

Physalis ignota

synonyma: *P. pentagona*

Physalis ingrata

Physalis intermedia

Physalis ixocarpa (Mochyně mexická)

oblasti: Katalánsko, Mexiko

Roste v Mexiku. Patří mezi jednoletky. Dorůstá výšky do 1,2 - 2m. Listy jsou střídavé, celokrajné a ochlupené. Kvete bílými, bledězelenými (i růžovofialovými) květy. Plodem je jedlá fialovozelená bobule o průměru do 5cm v suchém míšku.

Vyhovuje ji plné slunce a lehká dobře propustná půda s pH 5,5 - 7,3 bohatá na živiny při teplotě 25 - 32°C s nočním poklesem max. k 15°C.

Množí se semeny.

Physalis jaliscensis

Physalis lagascae

synonyma: *P. micrantha*, *P. parviculea*

Physalis lanceolata

oblasti: Georgia, Jižní Karolína, Severní Karolína

Physalis lassa

Physalis latecorollata

Physalis latiphylla

oblasti: Arizona

Physalis leptophylla

Physalis lignescens

Physalis lobata

synonyma: P. sabeana

Kvete modrofialovými květy.

Physalis longicaulis

Physalis longifolia

oblasti: Alabama, Arizona, Arkansas, Connecticut, Delaware, Florida, Georgia, Idaho, Illinois, Indiana, Iowa, Jižní Dakota, Jižní Karolína, Kalifornie, Kansas, Kentucky, Kolorado, Louisiana, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New York, Nové Mexiko, Ohio, Oklahoma, Ontario, Oregon, Pennsylvania, Quebec, Rhode Island, Severní Dakota, Severní Karolína, Tennessee, Texas, Utah, Vermont, Virginie, Washington, Wisconsin, Wyoming, Západní Virginie

Roste v podobě malého keříku od USA po jižní Kanadu. Plody musejí být před pojídáním uvařeny.

Physalis longiloba

Physalis longipedicellata

Physalis margaranthoides

Physalis maritima

Physalis mcvaughii

Physalis melanocystis

synonyma: P. porphyrophysa, Withania melanocystis

Physalis michoacanensis

Physalis microcarpa

Physalis microphysa

synonyma: P. campanulata

Physalis mimulus

Physalis minima

oblasti: Kansas, Louisiana, Missouri

Patří mezi jednoletky. Dorůstá výšky 20 - 50cm. Listy jsou měkké, dlouhé 2,5 - 12cm. Kvete běžověžlutými květy. Stejnou barvu mají i plody.

Physalis minimaculata

Physalis minuta

synonyma: P. mimulus

Physalis missouriensis

oblasti: Arkansas, Kansas, Missouri, Nebraska, Oklahoma, Texas

Physalis mollis

oblasti: Arkansas, Kalifornie, Louisiana, Oklahoma, Texas

Physalis monticola

Physalis muelleri

Physalis muriculata

Physalis neomexicana

synonyma: P. foetens var. neomexicana, P. subulata var. neomexicana

Physalis nicandroides

Physalis noronhae

Physalis nyctaginea

Physalis orizabae

synonyma: P. subintegra

Physalis parvianthera

Physalis patula

synonyma: P. foetens, P. subulata

Physalis pendula

Physalis pennellii

Physalis peruviana (Mochyně peruánská)

synonyma: Alkekengi pubescens, Boberella peruviana, P. chenopodifolia, P. esculenta, P. latifolia, P. peruviana var. latifolia, P. puberula, P. tomentosa

oblasti: Alabama, Arkansas, Guatemala, Havajské ostrovy, Kalifornie, Katalánsko, Kentucky, Massachusetts, New Jersey, Ontario, Peru, Portugalsko, S Andy, Střední středozemí

Roste v tropech a subtropoech And jako víceletka, ale pěstuje se většinou jako jednoletka. Dorůstá výšky 1 - 1,5 (i 2)m. Lodyhy jsou větvené, žebrované, občas nafialovělé a ochlupené. Střídavé listy mají srdčitý až vejčitý tvar, délku i šířku 10 - 17cm a mají vykrajovaný a zvlněný okraj. Kvete světle žlutými převislými květy s hnědočerným středem a bíle ochlupenou až 4cm stopkou. Plodem je žlutá bobule tvaru třešně obalená běžovým suchým lampiónkem velikosti 1 - 2cm. Patří mezi jedlé druhy (má jemně nakyslou chuť), nedozrálé plody a zbytek rostliny jsou ale jedovaté. Je bohatá na vitamíny. Využívá se pro koláče, džemy, atp. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Little Buddha' - bohatý habitus; plody o průměru 2 - 3cm
- 'Peter's Beste' - bohatý habitus; plody o průměru 2 - 3cm

Potřebuje půdu bohatou na živiny a mírné klima. Není mrazuvzdorná.

Množí se semeny.

Physalis philadelphica (Mochyně dužnoplodá)

synonyma: P. aquatica, P. cavaleriei, P. chenopodifolia, P. ixocarpa, P. laevigata, P. philadelphica f. pilosa, P. philadelphica var. minor

oblasti: Alberta, Arizona, Delaware, Havajské ostrovy, Idaho, Illinois, Indiana, Iowa, Kalifornie, Kansas, Kentucky, Manitoba, Maryland, Massachusetts, Mexiko, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, New Jersey, New York, Nové Mexiko, Ohio, Oklahoma, Ontario, Oregon, Pennsylvania, Quebec, Severní Karolína, Tennessee, Texas, Vermont, Virginie, Washington, Wisconsin, Západní

Virginie

Roste v Mexiku jako dřevnatějící bylina a jednoletka. Lodyha je přímá, někdy poléhavá, bohatě větvená. Dorůstá délky 0,7 - 1,2 (i 1,5)m. Listy jsou střídavé, mají vejčitý tvar se špičkou a kýlovitou asymetrickou bází, délka dosahuje 6cm a šířka 3cm. Kvete žlutými cizosprašnými květy s hnědočerným středem, plodem je sférický žlutý, zelený nebo načervenalý melounek o průměru 5,5 - 6,5cm, váhy 30 - 50g, kalich má délku až 5cm, povrch je mírně lepkavý, slupka tlustá do 2mm barvy zelené, žluté nebo fialové, dužina je nazelenalá, houbovitá s množstvím šťávy a až 3mm semen. Je bohatá na vitamín C.

Je citlivá na mráz.

Physalis philippensis

Physalis porphyrophysa

Physalis porrecta

Physalis pringlei

Physalis pruinosa

synonyma: P. cordifolia, P. maxima, P. nicandroides var. attenuata

Physalis pubescens (Mochyně pýřitá)

synonyma: P. barbadensis, P. barbadensis var. glabra, P. neesiana, P. obscura, P. obscura var. viscidopubescens, P. pubescens var. glabra, P. pubescens var. integrifolia, P. pubescens var. minutifolia, P. surinamensis, P. viscido-pubescens

oblasti: Alabama, Arizona, Arkansas, Brazílie, Connecticut, Čile, Florida, Georgia, Illinois, Indiana, Iowa, Jižní Karolína, Kalifornie, Kansas, Kentucky, Kolorado, Louisiana, Maine, Manitoba, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, New Jersey, New York, Nové Mexiko, Nový Brunšvik, Ohio, Oklahoma, Ontario, Oregon, Pennsylvania, Peru, Portoriko, Quebec, Rhode Island, Severní Karolína, Tennessee, Texas, Utah, Vermont, Virginie, Washington, Wisconsin, Západní Virginie

Pochází z jihu USA až Jižní Ameriky. Patří mezi jednoletky. Pod zemí vytváří plazivý oddenek. Lodyha je poléhavá, žláznatě ochlupená a dorůstá délky 50 - 70 (i 80)cm. Listy má vejčité až oválné, tmavě zelené s jemě zubatým okrajem a řapíkaté. Kvete nažloutlými drobnými 5ticípými květy v paždí listů s hnědými skvrnami, kalich je 5tičetný, po odkvětu naftouklý, zelený a později žlutooranžový. Plodem je naftalovělá bobule nakyslé chuti obsahující mnoho semen.

Množí se oddenky nebo semeny.

Physalis pumila

oblasti: Arkansas, Illinois, Iowa, Kansas, Louisiana, Missouri, Nebraska, Oklahoma, Texas

Physalis purpurea

Physalis queretaroensis

Physalis quillabambensis

Physalis rigida

Physalis rotundata

Physalis rydbergii

Physalis sancti-josephii

Physalis sinuata

Physalis solanacea

synonyma: Margaranthus solanaceus

Physalis sordida

Physalis stapelioides

synonyma: P. acuminata, Saracha stapeliiflora, Saracha stapelioides

Physalis subglabrata

Patří mezi trvalky. Vytváří hluboké kořeny. Kvete světležlutými květy s hnědočerným středem.

Physalis subrepens

Physalis subulata

oblasti: Arizona, Kolorado, Nové Mexiko, Texas

Physalis sulphurea

synonyma: Margaranthus sulphureus

Physalis surinamensis

Physalis tamayoi

Physalis tehuacanensis

Physalis turbinata

oblasti: Florida, Oklahoma, Portoriko, Texas

Physalis turbinatoides

Physalis variovestita

Physalis vestita

Physalis virginiana

oblasti: Alabama, Arkansas, Connecticut, Delaware, Georgia, Illinois, Indiana, Iowa, Jižní Dakota, Jižní Karolína, Kansas, Kentucky, Kolorado, Louisiana, Maine, Manitoba, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, Nebraska, New Hampshire, New Jersey, New York, Nové Mexiko, Ohio, Oklahoma, Ontario, Pennsylvania, Quebec, Severní Dakota, Severní Karolína, Tennessee, Texas, Vermont, Virginie, Wisconsin, Wyoming, Západní Virginie

Physalis viridoflava

Physalis viscosa

synonyma: P. curassavica, P. mendocina, P. pensylvanica

oblasti: Alabama, Mississippi, Texas

Physalis volubilis

Physalis walteri

oblasti: Alabama, Florida, Georgia, Jižní Karolína, Louisiana, Mississippi, Severní Karolína, Virginie

Physalis waterfallii

Physalis xalapensis

Další informace:

<http://botanika.wendys.cz/kytky/K141.php>

<http://botany.cz/cs/physalis-alkekengi/>

<http://exoticke-ovoce.coajak.cz/home/physalis-mochyne/physalis-mochyne-popis.htm>

<http://jiho.ceskestavby.cz/rostliny/mochyne-physalis/>

<http://ovoce.smejkalovi.cz/physalis.html>

http://www.4yougratis.cz/bylinky/prehled_bylinek/mochyne_zidovska_tresen.htm

<http://www.citrusy.cz/forum/viewtopic.php?f=3&t=1595>

<http://www.garten.cz/a/cz/3723-physalis-alkekengi-mochyne-zidovska-tresen/>

<http://www.kvetenacr.cz/detail.asp?IDdetail=141>

<http://www.profizahrada.cz/a/cz/5-physalis-alkekengii-l.-mochyne/>

<http://www.sharkan.net/384-mochyne-zidovska-machovka-zidovska-ceresna-physalis-alkekengi>

<http://zacek.blog.idnes.cz/c/83798/Zazraky-konajici-Physalis.html>

<https://www.rostliny.net/>